

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XII-2534 1 IR 2 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4740“ PROJEKTO
(NR. TAP-17-68(2)) (TAIS NR. 16-11938(4))

2017-03-02 Nr. NV-575

Vilnius

Projekto rengėja – Švietimo ir mokslo ministerija.

Nutarimo projekto tikslas: iš esmės pritarti grupės Seimo narių (Raimundo Paliuko, Orintos Leiputės, Arimanto Dumčiaus ir kt.) parengtam įstatymo projektui ir siūlyti patikslinti jį pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Įstatymo projekto tikslas – nustatyti institutų darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas. Taip pat padidinti vyresniųjų mokslo darbuotojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų atlyginimų apatinės ribos.

Dabartinė situacija: Šiuo metu valstybinių mokslinių tyrimų institutų (toliau – institutai) darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas reglamentuoja Vyriausybės nutarimai, tačiau, vadovaujantis Konstitucinio Teismo 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimu, esminės asmenų, gaunančių atlyginimą iš valstybės (savivaldybės) biudžeto lėšų, sąlygos turi būti nustatytos įstatymu.

Projekto esmė: Nutarimo projektu siūloma patikslinti įstatymo projektą pagal šias esmines pastabas. Siūloma nustatyti, kad:

- pareiginės algos bazinį dydį tvirtintų Seimas, o ne Vyriausybė;
- konkretus pareiginės algos koeficientas turėtų būti nustatomas konkrečiai pareigybei, o priedai ir priemokos – konkrečiam darbuotojui;
- mokslininkų stažuotojų ir mokslo darbuotojų bei tyrėjų pareiginės algos koeficientai būtų tapatūs;
- ne tik mokslo darbuotojai ir kiti tyrėjai, bet ir institutų vadovai, jų pavaduotojai, moksliniai sekretoriai galėtų gauti valandinį atlygį už pedagoginį darbą;
- konkretūs instituto darbuotojų pareiginės algos koeficientai, skiriami priedai ir priemokos būtų nustatomi, vadovaujantis patvirtintais kriterijais, tokiais kaip: atliekamų užduočių / tyrimų sudėtingumas, vykdomų projektų ar užsakymų specifika.

Institutuose dirbančių mokslininkų atlyginimų apatinės ribos didės:

- mokslo darbuotojų ir tyrėjų apatinės atlyginimų ribos didės 50 proc.: nuo 468,6 iki 703,4 euro;
- vyresniųjų mokslo darbuotojų – 27 proc.: nuo 553,8 iki 703,4 euro;
- mokslinių sekretorių – 8 proc.: nuo 653,2 iki 703,4 euro.

Įstatymo projektui įgyvendinti 2017 m. reikės 3,1 mln. eurų papildomų valstybės biudžeto asignavimų. Šios lėšos numatytos 2017 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme.

Derinimas:

- ✓ Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija.
- ✓ Nutarimo projektas nagrinėtas 2017 m. sausio 31 d. Vyriausybės kanceliarijoje vykusiame tarpinstituciniame pasitarime ir darbo tvarka suderintas su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Teisingumo ministerija ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu.

Atitiktis Vyriausybės programai: Vyriausybės programoje atkreipiamas dėmesys, kad aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų sektorius finansuojamas nepakankamai ir neefektyviai, dėstytojų ir tyrėjų atlyginimai yra vieni mažiausių ES. Taip pat nurodoma, kad siekiant plėtoti inovacijų potencialą, būtina didinti mokslininko karjeros patrauklumą ir talentų pritraukimą. Siūlymas padidinti mažiausiai uždirbančių mokslo darbuotojų atlyginimų ribas, atitinka Vyriausybės programos nuostatas.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Švietimo, mokslo ir kultūros skyriaus patarėja

Sofija Selvestravičienė

Sofija Selvestravičienė, tel. 8 706 61815, el. p. sofija.selvestraviciene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos teisingumo
ministerijai

2017-04-13 Nr. **SR-812**
I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IŠVADOS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XII- 2534 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4740

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Ministerija), įvertinusi 2017 m. sausio 31 d. įvykusio Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Ministerijos, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos atstovų pasitarimo metu išsakytas pastabas ir pasiūlymus, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4740“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4740 (toliau – Įstatymo projektas) ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui (toliau – Seimas) patikslinti šį projektą pagal Nutarimo projekte pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Įstatymo projektu siūlomos teisinio reguliavimo priemonės padėtų įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimą Nr. KT26-N-15/2015 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 68 straipsnio 3 dalies ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“, įstatymo lygmeniu būtų nustatytos valstybinių mokslinių tyrimų institutų (toliau – institutai) darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygos. Įstatymo projektu taip pat siekiama padidinti mokslinių sekretorių, vyresniųjų mokslo darbuotojų, mokslo darbuotojų pareigybių (kurias užimti gali tik mokslo laipsnius turintys asmenys) ir tyrėjų pareigybės (skirtos įdarbinti aukštos kvalifikacijos praktikus) atlyginimų apatines ribas ir tokiu būdu paskatinti doktorantus sėkmingai baigti doktorantūrą, įgyti mokslo laipsnį ir pradėti mokslininko karjerą.

Pažymėtina, kad institutai – tai įstaigos, kurių pagrindinė veikla – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra, todėl nustatant jų veiklos vertinimą ir darbuotojų darbo apmokėjimą, ypatingai svarbus mokslinės veiklos vertinimas. Atsižvelgiant į institutų ir juose dirbančių administracijos, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų veiklos specifiškumą, jiems turi būti taikoma kitokia darbo apmokėjimo tvarka, nei numatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme.

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siekiama padidinti mokslinių sekretorių, vyresniųjų mokslo darbuotojų, mokslo darbuotojų pareigybių (kurias užimti gali tik mokslo laipsnius turintys asmenys) ir tyrėjų pareigybės (skirtos įdarbinti aukštos kvalifikacijos praktikus) atlyginimų apatinės ribos, Įstatymo projektui įgyvendinti 2017 m. reikės 3,1 mln. eurų papildomų valstybės biudžeto asignavimų. Šios lėšos numatytos Lietuvos Respublikos 2017 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme (įskaičiuotos į mokslo ir studijų institucijų asignavimus).

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 57.7 papunktį (nes rengiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvada dėl Seime svarstomo teisės akto projekto), numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Teikiamas Nutarimo projektas darbo tvarka buvo suderintas su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos Ekonomikos departamento (Švietimo ekonomikos skyriaus vedėja, atliekanti departamento direktoriaus funkcijas – Kristina Markelienė, tel. 219 1162) Mokslo ir studijų ekonomikos skyriaus (vedėja – Vaida Balkuvienė, tel. 219 1158) vyriausioji specialistė Dovilė Puplinskaitė (tel. 219 1248, el. p. Dovile.Puplinskaite@smm.lt) ir Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorius – Albertas Žalys, tel. 219 1176) Mokslo skyriaus (vedėja – Ramunė Rudokienė, tel. 219 1180) vedėjo pavaduotojas Stanislovas Žurauskas (tel. 219 1199, el. p. Stanislovas.Zurauskas@smm.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Švietimo ir mokslo ministrė

Jurgita Petrauskienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XII-2534 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-4740**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. spalio 26 d. sprendimo Nr. SV-S-1710 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4740 (toliau – Įstatymo projektas) ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui patikslinti Įstatymo projektą pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo (toliau – Apmokėjimo įstatymas) 6 straipsnio nuostatas dėl pareiginės algos bazinio dydžio nustatymo, siūlytina Įstatymo projekto 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo priedo (toliau – Priedas) 2 punktą papildyti nuostata, kad pareiginės algos bazinį dydį tvirtina Lietuvos Respublikos Seimas. Kadangi Priedo 15 punkto nuostatos, numatančios, kad bazinio valandinio atlygio dydį nustato Vyriausybė, iškreiptų Apmokėjimo įstatymu siūlomą bazinio dydžio nustatymo mechanizmą, atitinkamai, derinant su Priedo 2 punktu, siūlytina patikslinti ir Priedo 15 punkto nuostatą dėl subjekto, nustatančio bazinį valandinį atlygį.

2. Priedo 3 punkte siūlytina įtvirtinti nuostatą, kad konkretus pareiginės algos koeficientas turėtų būti nustatomas konkrečiai pareigybei, o priedai ir priemokos nustatomi konkrečiam darbuotojui.

3. Kadangi į mokslininkų stažuotojų pareigybes skiriami asmenys, ne daugiau kaip prieš 5 metus įgiję mokslo daktaro laipsnį, o tokie asmenys paprastai užima mokslo darbuotojo pareigas, siūlytina Priedo 4 punkte mokslininkams stažuotojams nustatyti pareiginės algos koeficientus, tapачius mokslo darbuotojo, tyrėjo pareiginės algos koeficientams.

4. Kadangi Priedo 14 punkte numatyta, kad pareiginės algos priedai ir priemokos skiriami nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos, siūlytina šiame punkte atsisakyti nuostatų, kad priedai ir priemokos gali būti mažinami bei panaikinami valstybinių mokslinių tyrimų institutų (toliau – institutai) darbuotojams, jeigu pablogėja jų darbo rezultatai arba neatliekami darbai, už kuriuos priedai arba priemokos jiems skirti.

5. Siekiant suvienodinti darbo apmokėjimo sąlygas darbuotojams, siūlytina patikslinti Priedo 15 punktą, numatant galimybę ne tik mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams, bet ir institutų direktoriams, jų pavaduotojams, moksliniams sekretoriams gauti valandinį atlygį už pedagoginį darbą (jeigu susitariama dėl valandinio darbo).

6. Siekiant sistemingai reglamentuoti visų valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas, siūlytina Priedą papildyti nuostatomis dėl darbo apmokėjimo sistemos nustatymo kolektyvinėje sutartyje ir (ar) institutų vidaus ar darbo tvarkos taisyklėse, atskirai numatant, kad institutų direktorių darbo apmokėjimą nustato savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, ir papildant kriterijais (pvz., atliekamų užduočių, tyrimų ar mokslo darbų sudėtingumas, atsakomybės lygis, vykdomų projektų ar užsakymų specifiška, pobūdis, rezultatų reikšmė šaliai, visuomenės gerovei ar ūkio vystymuisi, specifinių žinių ar įgūdžių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas ir pan.), kuriais remiantis būtų nustatomi konkretūs instituto darbuotojų pareiginės algos koeficientai, skiriami priedai, priemokos.

7. Atsižvelgiant į Priedo 18.3-18.5 papunkčiuose ir 20 punkte nustatytus vienkartinį piniginių išmokų skyrimo ir materialinių pašalpų mokėjimo atvejus (socialines garantijas), siūlytina

Įstatymo projektą papildyti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 71 straipsnio pakeitimu, numatant jame darbuotojų teisę į socialines garantijas. Atitinkamai tikslintinas ir Priedo pavadinimas.

8. Siūlytina Įstatymo projektą papildyti baigiamosiomis nuostatomis, užtikrinančiomis teisėtų lūkesčių apsaugą ir tai, kad nei vienam darbuotojui, atliekančiam tas pačias funkcijas, einančiam tas pačias pareigas, dėl Įstatymo projekto nuostatų taikymo nebus mokamas mažesnis darbo užmokestis. Įvertinant tai, kad Apmokėjimo įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka patvirtintas pareiginės algos bazinis dydis taikomas apskaičiuojant pareiginę algą 2018 ir vėlesniais metais (Apmokėjimo įstatymo 17 straipsnio 5 dalis), siūlytina Įstatymo projektą papildyti baigiamosiomis nuostatomis, kad 2017 metais apskaičiuojant pareiginę algą naudojamas Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatyme nustatytas pareiginės algos bazinis dydis.

9. Siekiant užtikrinti Įstatymo projekto atitiktį Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme (toliau – Teisėkūros pagrindų įstatymas) nustatytiems teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principams, Įstatymo projektą siūlytina tobulinti pagal šias pastabas:

9.1. atsižvelgiant į tai, kad 2016 m. gruodžio 20 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 2 straipsnio pakeitimo įstatymas, Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalis nebeaktuali;

9.2. siekiant teisinio aiškumo ir įstatymų tarpusavio dermės, siūlytina patikslinti Įstatymo projekto 1 straipsnį (Įstatymo 12 straipsnio 6 dalis), nurodant institutų administracijos darbuotojų pareigybes, kurioms taikomos Priede nustatytos darbo apmokėjimo sąlygos. Atitinkamai tikslintinas ir Priedo pavadinimas;

9.3. atsižvelgiant į Įstatymo 33 straipsnyje numatytą instituto direktoriaus pareigybę, atitinkamai siūloma patikslinti Priede naudojamas instituto vadovo ir instituto vadovo pavaduotojo sąvokas. Siekiant teisinio aiškumo ir dermės su darbo užmokestį reglamentuojančiais teisės aktais, vietoj žodžių „tarnybinis atlyginimas“ turėtų būti rašoma „pareiginė alga (mėnesinė)“, atitinkamai vietoj „vienkartinės piniginės išmokos“ – „premijos“. Priedo 11 punkto nuostata „pagal atskirą susitarimą“ keistina į „šalių susitarimu“, sąvoka „atlyginimas“ keistina į „darbo užmokestis“. Priedo 16 punkte žodis „personalinis“ keistinas į „individualus“. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina suderinti Priedo 9 punkto pirmojo sakinio formuluotę su Priedo 1 punktu dėl darbo užmokesčio sudėtinių dalių. Priedo 6 ir 7 punkto nuostatas siūlytina sujungti ir išdėstyti viename punkte taip, kaip Priedo 12 punkte, taip pat sujungti Priedo 8 ir Priedo 13 punkto nuostatas, atitinkamai patikslinant Priedo punktų numeraciją;

9.4. siekiant teisinio aiškumo, siūlytina patikslinti Priedo 5 punkto formuluotę, numatant, kad instituto direktoriaus pavaduotojų pareiginės algos koeficientai nustatomi 10–20 procentų mažesni už jų instituto direktoriui nustatytą pareiginės algos koeficientą;

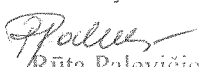
9.5. 2017 m. liepos 1 dieną įsigaliosiančiame Lietuvos Respublikos darbo kodekse drausminės nuobaudos nebenumatomos, todėl siūlytina atsisakyti Priedo 19 punkto nuostatos dėl vienkartinės piniginės išmokos neskyrimo darbuotojui, turinčiam galiojančią drausminę nuobaudą;

9.6. įvertinant Teisėkūros pagrindų įstatymo 13 straipsnio 5 dalies nuostatas, darytina išvada, kad Priede pateikiamas norminio pobūdžio reguliavimas turėtų būti perkeltas į Įstatymo straipsnius;

9.7. nuo 2017 m. sausio 1 dienos įsigaliojus naujai Įstatymo redakcijai, Įstatymo projektu keistinas ne Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo įstatymas Nr. XII-2534, o šiuo metu galiojantis Įstatymas.

Ministras Pirmininkas

Švietimo ir mokslo ministras

Teisės skyriaus vedėja

 Rūta Palevičienė
 2014-02-21

 Ministrė
 Jurgita Petrauskienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2016 m. spalio 26 d. Nr. SV-S-1710
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo Biudžeto ir finansų bei Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

1. Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(5).

2. Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4705.

3. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pripažinimo netekusiu galios, papildymo septintuoju¹ skirsniu ir 1–4 priedais įstatymo projekto Nr. XIIP-4739.

✓ 4. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4740.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XII-2534 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO XIIP-4740

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – įstatymo projektas) rengimą paskatinusios priežastys - priimtas ir 2017 m. sausio 2 dieną įsigaliosiantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimas Nr. KT26-N-15/2015 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 68 straipsnio 3 dalies ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“. Šiame Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarime konstatuota, kad iš Konstitucijos 48 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos asmens teisės gauti teisingą apmokėjimą už darbą, 128 straipsnio 1 dalies nuostatos įstatymų leidėjui kyla pareiga įstatyme nustatyti esmines asmenų, gaunančių atlyginimą iš valstybės (savivaldybės) biudžeto lėšų, darbo apmokėjimo sąlygas, lemiančias jų darbo užmokestį.

Valstybinėms aukštosioms mokykloms pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją bei Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 7 straipsnį yra suteikta autonomija, todėl aukštosios mokyklos savarankiškai sprendžia klausimus, susijusius su darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygų nustatymu.

Pažymėtina, kad valstybinis mokslinių tyrimų institutas – įstaiga, kurios pagrindinė veikla – moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra, todėl nustatant veiklos vertinimą ir darbo apmokėjimą, ypač svarbus mokslinės veiklos vertinimas. Atsižvelgiant į mokslo ir studijų institucijų ir jose dirbančių administracijos, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų veiklos specifiškumą, jiems turėtų būti taikoma kitokia darbo apmokėjimo tvarka nei numatoma Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projekte (registracijos numeris Lietuvos Respublikos Seime Nr. XIIP-4723).

Įstatymo projektu numatoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1231 „Dėl Valstybinių mokslinių tyrimų institutų vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ valstybinių mokslinių tyrimų institutų vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo nuostatas perkelti į Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymą.

Šio įstatymo projekto tikslas ir uždaviniai – įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2015 m. rugsėjo 29 d. nutarimą Nr. KT26-N-15/2015 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 68 straipsnio 3 dalies ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ ir įstatyme nustatyti valstybinių mokslinių tyrimų institutų darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas, padidinti mokslinių sekretorių, vyresniųjų mokslo darbuotojų,

mokslo darbuotojų pareigybių (kurias užimti gali tik mokslo laipsnius turintys asmenys) ir tyrėjų pareigybės (skirtos įdarbinti aukštos kvalifikacijos praktikus) atlyginimų apatines ribas. Siekiant teisinio aiškumo ir asmenų teisėtų lūkesčių principo įgyvendinimo, šiuo projektu patikslintos kai kurios nuostatos, susijusios su Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 įgyvendinimu ir taikymu.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai
 Įstatymo projekto iniciatoriai yra LR Seimo nariai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Valstybinių mokslinių tyrimų institutų darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimas Nr. 1231 „Dėl Valstybinių mokslinių tyrimų institutų vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“, kuris taikomas valstybinių mokslinių tyrimų institutų vadovams, jų pavaduotojams, moksliniams sekretoriams, mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, kuris taikomas mokslo ir studijų institucijų darbuotojams, kurių darbas susijęs su mokslo ir studijų institucijos akademinės ir (arba) mokslinės veiklos uždavinių įgyvendinimu.

Pažymėtina, kad mokslinius tyrimus vykdančių mokslo ir studijų institucijų darbuotojų atlyginimai nebuvo didinami nuo 2008 metų. Mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo 2009–2012 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. 509 „Dėl Mokslo ir studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio didinimo 2009–2012 metų programos patvirtinimo“, iš esmės nebuvo vykdoma dėl ekonominės krizės sąlygoto valstybės biudžeto sumažėjimo. Esama padėtis nederina su Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai buvo pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 208 punkto įsipareigojimais atkurti mokslininko ir aukštosios mokyklos dėstytojo profesijos prestižą ir pagal galimybes kelti dėstytojų ir mokslininkų darbo užmokestį ir 209 punkto siekiu sudominti jaunimą mokslininko ar tyrėjo profesija.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Valstybinių mokslinių tyrimų institutų vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo apmokėjimas bus reglamentuojamas įstatymo lygmeniu.

Įstatymo projektu taip pat siekiama padidinti vyresniųjų mokslo darbuotojų, mokslo darbuotojų pareigybių (kurias užimti gali tik mokslo laipsnius turintys asmenys) ir tyrėjų pareigybės (skirtos įdarbinti aukštos kvalifikacijos praktikus) atlyginimų apatines ribas ir tuo subalansuoti mokslo ir studijų institucijų darbuotojų ir doktorantų atlyginimų ir stipendijų sistemą, tokiu būdu padaugės paskatų doktorantams sėkmingai baigti doktorantūrą, įgyti mokslo laipsnį ir pradėti mokslininko karjerą, kas prisidės ir prie šalies konkurencingumo didinimo.

Siekiant užtikrinti asmenų teisėtą lūkesčių įgyvendinimo principą, patikslintos Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 nuostatos, susijusios su šio įstatymo įgyvendinimu ir taikymu, nustatant, kad reikalavimas asmenims, stojantiems į aukštąsias mokyklas, būti išlaikiusiems bent vieną valstybinį egzaminą, būtų taikomas nuo 2018 metų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasėkmių būtų išvengta

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Teigiamos pasekmės aptartos 4 punkte.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos korupcijai ir kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekte siūlomi pakeitimai poveikio verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus teikiamą įstatymo projektą, kitų teisės aktų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus įstatymo projektą, turės būti pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimas Nr. 1231 „Dėl Valstybinių mokslinių tyrimų institutų vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Atsižvelgiant į tai, kad įstatymu siekiama padidinti mokslinių sekretorių, vyresniųjų mokslo darbuotojų, mokslo darbuotojų pareigybių (kurias užimti gali tik mokslo laipsnius turintys asmenys) ir tyrėjų pareigybės (skirtos įdarbinti aukštos kvalifikacijos praktikus) atlyginimų apatinės ribos, įstatymui įgyvendinti reikės 3,1 mln. eurų papildomų valstybės biudžeto lėšų.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą yra „valstybinių mokslinių tyrimų institutai“, „darbo apmokėjimas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia:

Seimo nariai

Raimundas Paliukas, Orinta Leiputė, Arimantas Dumčius, Kęstutis Daukšys, Virginija Baltraitienė,, Šarūnas Birutis, Vilija Filipovičienė, Valdas Skarbalius, Viktoras Fiodorovas, Vydas Gedvilas, Sergej Ursul, Larisa Dmitrijeva, Sergej Dmitrijev, Dangutė Mikutienė, Saulius Jakimavičius, Jonas Kondrotas, Raimundas Markauskas, Gediminas Jakavonis, Darius Ulickas, Ričardas Sargūnas, Petras Čimbaras, Stasys Brundza, Gintaras Tamošiūnas, Zita Žvikienė, Remigijus Žemaitaitis, Kęstas Komskis, Vytautas Kamblevičius, Valentinas Bukauskas, Saulius Bucevičius, Aurelija Stancikienė, Jonas Varkala, Dalia Kuodytė, Andrius Mazuronis, Viktorija Čmilytė-Nielsen, Kęstutis Bartkevičius, Vytautas Antanas Matulevičius, Algimantas Dumbrava

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR.XII- 2534 1 IR 2
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 12 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų, veikiančių kaip biudžetinės įstaigos, administracijos, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo apmokėjimo sąlygos nustatytos šio įstatymo priede.“

2 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo papildymas priedu

Papildyti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymą priedu:

„Mokslo ir studijų įstatymo
priedas

**VALSTYBINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTŲ, VEIKIANČIŲ KAIP
BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS, ADMINISTRACIJOS, MOKSLO DARBUOTOJŲ IR
KITŲ TYRĖJŲ DARBO APMOKĖJIMO SĄLYGOS**

1. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų, veikiančių kaip biudžetinės įstaigos (toliau – institutai) administracijos (instituto vadovo, vadovo pavaduotojo, mokslinio sekretoriaus), mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų (toliau – darbuotojai) darbo užmokestį sudaro tarnybinis atlyginimas, priedai ir priemokos, mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties bei viršvalandinį darbą, budėjimą ir esant nukrypimams nuo normalių darbo sąlygų.

2. Darbuotojo tarnybinis atlyginimas apskaičiuojamas pareiginės algos bazinį dydį padauginus iš atitinkamo tarnybinio atlyginimo koeficiento.

3. Kiekvienam darbuotojui tarnybinio atlyginimo, priedų ir priemokų dydžius, vadovaudamasis šiuo priedu, nustato darbdavys arba jo įgaliotas asmuo. Priedai ir priemokos

darbuotojams nustatomi neviršijant institutui atitinkamų metų programų sąmatose patvirtintų lėšų darbo užmokesčiui.

4. Darbuotojų tarnybinių atlyginimų koeficientai yra šie:

4.1. instituto vadovo – 7,18–12,81;

4.2. instituto mokslinio sekretoriaus – 5,39–10,31;

4.3. vyriausiojo mokslo darbuotojo – 6,18–11,13;

4.4. vyresniojo mokslo darbuotojo, mokslininko stažuotojo – 5,39–8,65;

4.5. mokslo darbuotojo, tyrėjo – 5,39–6,58;

4.6. jaunesniojo mokslo darbuotojo – 3,59–4,54.

5. Institutų vadovų pavaduotojų tarnybinių atlyginimų koeficientai yra 10–20 procentų mažesni už jų tiesioginių vadovų koeficientus, nurodytus šio priedo 4.1 papunktyje.

6. Institutų vadovams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams gali būti mokamas tarnybinio atlyginimo priedas už veiklos efektyvumą.

7. Institutų vadovams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams gali būti mokama priemoka už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą.

8. Šio priedo 6 punkte nurodyto tarnybinio atlyginimo priedo ir šio priedo 7 punkte nurodytos priemokos suma institutų vadovams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams neturi viršyti 300 procentų jiems nustatyto tarnybinio atlyginimo, tačiau priedo ir priemokos dalis, išmokėta iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (išskyrus pajamų įmokų lėšas), neturi viršyti jiems nustatyto tarnybinio atlyginimo.

9. Instituto vadovui nustatytas mėnesinis darbo užmokestis (tarnybinis atlyginimas, priedas ir priemoka) negali viršyti instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų praėjusių metų 4 vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių. Instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų praėjusių metų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis apskaičiuojamas praėjusiais metais šiems darbuotojams apskaičiuotas bruto darbo užmokesčio lėšas (į jas įskaitomos lėšos minėtų darbuotojų tarnybiniams atlyginimams, priedams, priemokoms ir vienkartinėms piniginėms išmokoms) padalijus iš vidutinio sąlyginio tų metų jų skaičiaus ir gautą dalmenį padalijus iš 12. Mėnesio vidutinis sąlyginis instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų skaičius apskaičiuojamas sudėjus visą mėnesį visą darbo dieną dirbančių šių darbuotojų skaičių ir ne visą mėnesį, ne visą darbo dieną ar ne visą savaitę dirbančių šių darbuotojų, perskaičiuotų į dirbančius visą mėnesį visą darbo dieną, skaičių. Vidutinis sąlyginis praėjusių metų minėtų darbuotojų skaičius apskaičiuojamas sudėjus praėjusių metų kiekvieno mėnesio vidutinius sąlyginius instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų skaičius ir šią sumą padalijus iš 12.

10. Institutų vadovams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams, tame pačiame institute papildomai einantiems mokslo darbuotojo arba kito tyrėjo pareigas, už darbą šiose pareigose apmokama šio priedo 4.3–4.6 papunkčiuose ir 11–13 punktuose nustatyta tvarka.

11. Mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams, vykdančioms tarptautinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programų projektus arba ūkio subjektų užsakymus pagal atskirą susitarimą (nurodant konkrečią mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklą, susijusią su projekto ar užsakymo vykdymu, konkretų darbo valandų skaičių ir konkretų valandinį darbo užmokestį už faktiškai dirbtą laiką), darbo apmokėjimas nustatomas vadovaujantis šio priedo 4.3–4.6 papunkčiais, juose nustatytus tarnybinių atlyginimų koeficientus didinant ne daugiau nei 3 kartus. Šiuo atveju atlyginimai mokami iš tarptautinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programų projektų lėšų, gautų iš tarptautinių organizacijų, arba iš lėšų, ūkio subjektų skirtų jų užsakymams vykdyti.

12. Mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams prie tarnybinio atlyginimo gali būti mokami:

12.1. tarnybinio atlyginimo priedas už einamas šias vadovaujamas pareigas:

12.1.1. instituto mokslo tarybos vadovo ir jo pavaduotojo – iki 25 procentų tarnybinio atlyginimo;

12.1.2. instituto struktūrinio padalinio (skyriaus, laboratorijos, kito struktūrinio padalinio, kurio pagrindinė veikla yra moksliniai tyrimai ir (ar) eksperimentinė plėtra, taip pat šiam padaliniui instituto įstatuose prilyginto kito padalinio) vadovo ir jo pavaduotojo – iki 15 procentų tarnybinio atlyginimo;

12.2. tarnybinio atlyginimo priedas už skubių, svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) atlikimą;

12.3. premija už laikinai nesančio darbuotojo funkcijų (pareigų) arba rašytiniu darbuotojo sutikimu – papildomų darbų atlikimą.

13. Šio priedo 12.1 ir 12.2 papunkčiuose nurodytų tarnybinio atlyginimo priedų ir šio priedo 12.3 papunktyje nurodytos premijos suma mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams neturi viršyti 300 procentų jiems nustatyto tarnybinio atlyginimo, tačiau priedų ir premijų dalis, išmokėta iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (išskyrus pajamų įmokų lėšas), neturi viršyti jiems nustatyto tarnybinio atlyginimo.

14. Šio priedo 6 punkte, 12.1 ir 12.2 papunkčiuose nurodyti tarnybinio atlyginimo priedai ir šio priedo 7 punkte ir 12.3 papunktyje nurodytos premijos skiriami nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos, ir gali būti mažinami arba panaikinami, jeigu pablogėja atitinkamo darbuotojo darbo rezultatai arba jis neatlieka darbų, už kuriuos priedas arba premija skirti.

15. Mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų valandinis atlygis už pedagoginį darbą apskaičiuojamas jų tarnybinių atlyginimų koeficientus, nustatytus vadovaujantis šio priedo 4 ir 11 punktų nuostatomis, padauginus iš 11,25 Vyriausybės nustatyto bazinio valandinio atlygio dydžio.

16. Pakviestiems dirbti užsienio mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams institutų nustatyta tvarka gali būti nustatomas personalinis atlyginimas už darbą, neatsižvelgiant į šio priedo

4.3–4.6 papunkčiuose nustatytus tarnybinių atlyginimų koeficientus, tačiau neviršijant institutų programų sąmatose patvirtintų lėšų darbo užmokesčiui.

17. Už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties bei viršvalandinį darbą, budėjimą ir esant nukrypimams nuo normalių darbo sąlygų institutų darbuotojams apmokama Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka.

18. Institutų darbuotojams, neviršijant institutų programų sąmatose patvirtintų lėšų darbo užmokesčiui, gali būti skiriamos vienkartinės piniginės išmokos šiais atvejais:

- 18.1. už labai gerą darbą kalendoriniais metais;
- 18.2. už atliktas vienkartinės ypač svarbias užduotis;
- 18.3. Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatytų švenčių progomis;
- 18.4. darbuotojų gyvenimo ir darbo metų jubiliejinių sukakčių progomis;
- 18.5. darbuotojams išeinant į pensiją.

19. Kiekvienu atveju, nurodytu šio priedo 18 punkte, vienkartinė piniginė išmoka gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per kalendorinius metus ir negali viršyti darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo. Vienkartinė piniginė išmoka neskiriama darbuotojui, turinčiam galiojančią drausminę nuobaudą.

20. Instituto darbuotojui, kurio materialinė būklė sunki dėl jo paties ligos, šeimos nario (sutuoktinio, vaiko (jvaikio), motinos, tėvo (įmotės, įtėvio) ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, jeigu yra darbuotojo rašytinis prašymas ir pateikti atitinkami tai patvirtinantys dokumentai, gali būti išmokama materialinė pašalpa. Ši pašalpa negali viršyti 5 minimalių mėnesinių algų. Materialinė pašalpa dėl darbuotojo mirties gali būti išmokama jo šeimos nariams.“

3 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyta Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 9 straipsnio 1, 3, 4, 5, 6 ir 7 dalis, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.“;

2. Pakeisti 2 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 59 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas būti išlaikiusiems bent vieną valstybinį egzaminą, taikomas asmenims, stojantiems į aukštąsias mokyklas nuo 2018 metų.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo nariai

Raimundas Paliukas
Orinta Leiputė
Arimantas Dumčius

14

Audronė Pitrėnienė (pasirašė 2016-09-28)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR.XII- 2534 1 IR 2
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

**1 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo
12 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 12 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų, veikiančių kaip biudžetinės įstaigos, administracijos ir kitų darbuotojų, mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo apmokėjimo sąlygas nustato Vyriausybė sąlygos nustatytos šio įstatymo priede.“

**2 straipsnis. 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo
papildymas priedu**

Papildyti 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymą priedu:

„Mokslo ir studijų įstatymo
priedas

**VALSTYBINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTŲ, VEIKIANČIŲ KAIP
BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS, ADMINISTRACIJOS, MOKSLO DARBUOTOJŲ IR
KITŲ TYRĖJŲ DARBO APMOKĖJIMO SĄLYGOS**

1. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų, veikiančių kaip biudžetinės įstaigos (toliau – institutai) administracijos (instituto vadovo, vadovo pavaduotojo, mokslinio sekretoriaus), mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų (toliau – darbuotojai) darbo užmokestį sudaro tarnybinis atlyginimas, priedai ir priemokos, mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties bei viršvalandinį darbą, budėjimą ir esant nukrypimams nuo normalių darbo sąlygų.

2. Darbuotojo tarnybinis atlyginimas apskaičiuojamas pareiginės algos bazinį dydį padauginus iš atitinkamo tarnybinio atlyginimo koeficiento.

3. Kiekvienam darbuotojui tarnybinio atlyginimo, priedų ir priemokų dydžius, vadovaudamasis šiuo priedu, nustato darbdavys arba jo įgaliotas asmuo. Priedai ir priemokos darbuotojams nustatomi neviršijant institutui atitinkamų metų programų sąmatose patvirtintų lėšų darbo užmokesčiui.

4. Darbuotojų tarnybinių atlyginimų koeficientai yra šie:

- 4.1. instituto vadovo – 7,18–12,81;
- 4.2. instituto mokslinio sekretoriaus – 5,39–10,31;
- 4.3. vyriausiojo mokslo darbuotojo – 6,18–11,13;
- 4.4. vyresniojo mokslo darbuotojo, mokslininko stažuotojo – 5,39–8,65;
- 4.5. mokslo darbuotojo, tyrėjo – 5,39–6,58;
- 4.6. jaunesniojo mokslo darbuotojo – 3,59–4,54.

5. Institutų vadovų pavaduotojų tarnybinių atlyginimų koeficientai yra 10–20 procentų mažesni už jų tiesioginių vadovų koeficientus, nurodytus šio priedo 4.1 papunktyje.

6. Institutų vadovams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams gali būti mokamas tarnybinio atlyginimo priedas už veiklos efektyvumą.

7. Institutų vadovams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams gali būti mokama priemoka už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą.

8. Šio priedo 6 punkte nurodyto tarnybinio atlyginimo priedo ir šio priedo 7 punkte nurodytos priemokos suma institutų vadovams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams neturi viršyti 300 procentų jiems nustatyto tarnybinio atlyginimo, tačiau priedo ir priemokos dalis, išmokėta iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (išskyrus pajamų įmokų lėšas), neturi viršyti jiems nustatyto tarnybinio atlyginimo.

9. Instituto vadovui nustatytas mėnesinis darbo užmokestis (tarnybinis atlyginimas, priedas ir priemoka) negali viršyti instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų praėjusių metų 4 vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių. Instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų praėjusių metų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis apskaičiuojamas praėjusiais metais šiems darbuotojams apskaičiuotas bruto darbo užmokesčio lėšas (į jas įskaitomos lėšos minėtų darbuotojų tarnybiniams atlyginimams, priedams, priemokoms ir vienkartinėms piniginėms išmokoms) padalijus iš vidutinio sąlyginio tų metų jų skaičiaus ir gautą dalmenį padalijus iš 12. Mėnesio vidutinis sąlyginis instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų skaičius apskaičiuojamas sudėjus visą mėnesį visą darbo dieną dirbančių šių darbuotojų skaičių ir ne visą mėnesį, ne visą darbo dieną ar ne visą savaitę dirbančių šių darbuotojų, perskaičiuotų į dirbančius visą mėnesį visą darbo dieną, skaičių. Vidutinis sąlyginis praėjusių metų minėtų darbuotojų skaičius apskaičiuojamas sudėjus praėjusių metų kiekvieno mėnesio vidutinius sąlyginius instituto mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų skaičius ir šią sumą padalijus iš 12.

10. Institutų vadovams, jų pavaduotojams ir moksliniams sekretoriams, tame pačiame institute papildomai einantiems mokslo darbuotojo arba kito tyrėjo pareigas, už darbą šiose pareigose apmokama šio priedo 4.3–4.6 papunkčiuose ir 11–13 punktuose nustatyta tvarka.

11. Mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams, vykdančioms tarptautinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programų projektus arba ūkio subjektų užsakymus pagal

atskirą susitarimą (nurodant konkrečią mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklą, susijusią su projekto ar užsakymo vykdymu, konkretų darbo valandų skaičių ir konkretų valandinį darbo užmokestį už faktiškai dirbtą laiką), darbo apmokėjimas nustatomas vadovaujantis šio priedo 4.3–4.6 papunkčiais, juose nustatytus tarnybinių atlyginimų koeficientus didinant ne daugiau nei 3 kartus. Šiuo atveju atlyginimai mokami iš tarptautinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programų projektų lėšų, gautų iš tarptautinių organizacijų, arba iš lėšų, ūkio subjektų skirtų jų užsakymams vykdyti.

12. Mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams prie tarnybinio atlyginimo gali būti mokami:

12.1. tarnybinio atlyginimo priedas už einamas šias vadovaujamas pareigas:

12.1.1. instituto mokslo tarybos vadovo ir jo pavaduotojo – iki 25 procentų tarnybinio atlyginimo;

12.1.2. instituto struktūrinio padalinio (skyriaus, laboratorijos, kito struktūrinio padalinio, kurio pagrindinė veikla yra moksliniai tyrimai ir (ar) eksperimentinė plėtra, taip pat šiam padaliniui instituto įstatuose prilyginto kito padalinio) vadovo ir jo pavaduotojo – iki 15 procentų tarnybinio atlyginimo;

12.2. tarnybinio atlyginimo priedas už skubių, svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) atlikimą;

12.3. priemoka už laikinai nesančio darbuotojo funkcijų (pareigų) arba rašytiniu darbuotojo sutikimu – papildomų darbų atlikimą.

13. Šio priedo 12.1 ir 12.2 papunkčiuose nurodytų tarnybinio atlyginimo priedų ir šio priedo 12.3 papunktyje nurodytos priemokos suma mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams neturi viršyti 300 procentų jiems nustatyto tarnybinio atlyginimo, tačiau priedų ir priemokų dalis, išmokėta iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (išskyrus pajamų įmokų lėšas), neturi viršyti jiems nustatyto tarnybinio atlyginimo.

14. Šio priedo 6 punkte, 12.1 ir 12.2 papunkčiuose nurodyti tarnybinio atlyginimo priedai ir šio priedo 7 punkte ir 12.3 papunktyje nurodytos priemokos skiriami nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos, ir gali būti mažinami arba panaikinami, jeigu pablogėja atitinkamo darbuotojo darbo rezultatai arba jis neatlieka darbų, už kuriuos priedas arba priemoka skirti.

15. Mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų valandinis atlygis už pedagoginį darbą apskaičiuojamas jų tarnybinių atlyginimų koeficientus, nustatytus vadovaujantis šio priedo 4 ir 11 punktų nuostatomis, padauginus iš 11,25 Vyriausybės nustatyto bazinio valandinio atlygio dydžio.

16. Pakviestiems dirbti užsienio mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams institutų nustatyta tvarka gali būti nustatomas personalinis atlyginimas už darbą, neatsižvelgiant į šio

priedo 4.3–4.6 papunkčiuose nustatytus tarnybinių atlyginimų koeficientus, tačiau neviršijant institutų programų sąmatose patvirtintų lėšų darbo užmokesčiui.

17. Už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties bei viršvalandinį darbą, budėjimą ir esant nukrypimams nuo normalių darbo sąlygų institutų darbuotojams apmokama Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka.

18. Institutų darbuotojams, neviršijant institutų programų sąmatose patvirtintų lėšų darbo užmokesčiui, gali būti skiriamos vienkartinės piniginės išmokos šiais atvejais:

- 18.1. už labai gerą darbą kalendoriniais metais;
- 18.2. už atliktas vienkartinės ypač svarbias užduotis;
- 18.3. Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatytų švenčių progomis;
- 18.4. darbuotojų gyvenimo ir darbo metų jubiliejinių sukakčių progomis;
- 18.5. darbuotojams išeinant į pensiją.

19. Kiekvienu atveju, nurodytu šio priedo 18 punkte, vienkartinė piniginė išmoka gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per kalendorinius metus ir negali viršyti darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo. Vienkartinė piniginė išmoka neskiriama darbuotojui, turinčiam galiojančią drausminę nuobaudą.

20. Instituto darbuotojui, kurio materialinė būklė sunki dėl jo paties ligos, šeimos nario (sutuoktinio, vaiko (įvaikio), motinos, tėvo (įmotės, įtėvio) ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, jeigu yra darbuotojo rašytinis prašymas ir pateikti atitinkami tai patvirtinantys dokumentai, gali būti išmokama materialinė pašalpa. Ši pašalpa negali viršyti 5 minimalių mėnesinių algų. Materialinė pašalpa dėl darbuotojo mirties gali būti išmokama jo šeimos nariams.“

3 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstytas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 8 ~~straipsnio 5 dalį~~, 9 straipsnio 1, 3, 4, 5, 6 ir 7 dalis, 48 ~~straipsnio 5 dalį~~, **59 straipsnio 1 dalį**, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.“;

2. Pakeisti 2 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 8 ~~straipsnio 5 dalis ir 48 straipsnio 5 dalis įsigalioja 2017 m. kovo 1 d. ir taikoma asmenims, stojantiems į aukštąsias mokyklas nuo 2018 m.~~ **59 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas būti išlaikiusiems bent vieną valstybinį egzaminą taikomas asmenims, stojantiems į aukštąsias mokyklas nuo 2018 metų.**“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo nariai

Raimundas Paliukas
Orinta Leiputė
Arimantas Dumčius

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai

2017-02-22 Nr. (1.6) *SR* 150
I 2017-02-22 Nr. SR-812

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

**DĖL IŠVADOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XII-2534 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-4740“ PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4740“ projektą, informuoja, kad esminių pastabų ir pasiūlymų jam neturi.

Teisingumo ministrė

Milda Vainiutė

Darius Trinkūnas, (8 5) 2662 912, el. p. darius.trinkunas@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XII-2534
1 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO“ PROJEKTO
(TAP NR.:TAP-17-68, TAIS NR.: 16-11938(2))
(toliau – nutarimo projektas)**

2017-01-26 Nr. NV-290

Vilnius

Įvertinę nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo 3p. reikėtų papildyti argumentais, kodėl turėtų būti pildoma Mokslo ir studijų įstatymo 67 str. 2 d. Atsižvelgiant į galiojančios redakcijos nuostatų nevienareikšmiškumą, siūlome išvadoje Seimui pateikti naujai išdėstytą Mokslo ir studijų įstatymo 67 str. 2 d. redakciją, kurioje būtų aiškiai ir nedviprasmiškai nustatyta, kas yra laikomi instituto administracijos darbuotojais.
2. Nutarimo projekto 5 p. reikėtų derinti su Apmokėjimo įstatymo 6 str. nustatyta pareiginės algos bazinio dydžio nustatymo tvarka (nuo 2018 m. pareiginės algos bazinis dydis nustatomas nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje, o, jeigu nacionalinė kolektyvinė sutartis nesudaryta – nustato Seimas), įvertinant 17 str. nuostatas. Nutarimo projekto 5 p. antrą sakinį reikėtų išbraukti kaip perteklinį, kadangi Įstatymo projektas Nr. XIIP-4740 dar svarstomas Seime, o Apmokėjimo įstatymas jau yra priimtas ir turėtų įsigalioti 2017 m. vasario 1 d.
3. Siūlome Nutarimo projekto 11 p. išdėstytą pasiūlymą mokėti iki 10 % tarnybinio atlyginimo dydžio priedą už atliekamas instituto mokslo tarybos nario funkcijas argumentuoti. Be to, siūlome priedo mokėjimą sieti su Mokslo ir studijų įstatymo 32 str. 2 d. nustatyta mokslo tarybos sudėtimi (instituto mokslo taryba sudaroma iš mokslo darbuotojų ir administracijos darbuotojų, taip pat iš kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų atstovų).
4. Nutarimo projekto 12 p. reikėtų arba patikslinti argumentaciją dėl poreikio institutams nustatyti priedų ir priemonių mažinimo bei panaikinimo tvarką, arba šio punkto atsisakyti. Papildomai atkreipiame dėmesį, kad esminės darbo apmokėjimo sąlygos turi būti nustatomos įstatymu.
5. Nutarimo projekto 13 p. siūlome tikslinti aiškiai išdėstant valandinio atlygio apskaičiavimo tvarką. Nauja Priedo 15p. redakcija yra paini, neatskleidžia, kaip apskaičiuoti bazinio darbo užmokesčio koeficientą, neaišku, kaip tai susiję su Priedo 4, 5 ir 11 p. Taip pat reikėtų įvertinti, ar tikslinga valandinio atlygio apskaičiavimo tvarką sieti su metiniu vidutiniu mėnesio darbo valandų skaičiumi, tvirtinamu socialinės apsaugos ir darbo ministro, kai Darbo kodeksą įgyvendinantys teisės aktai dar nėra priimti ir jų turinys (dydžių pavadinimai, tvirtinantys subjektai) gali keistis.

6. Kadangi nutarimo projekto 14 p. siūlome priešinga išdėstyti Priedo 16 p. redakcija negu yra suformulavęs Seimas, manome, kad toks siūlymas turėtų būti argumentuotas. Atsižvelgiant į Priedo 8 p., 13 p. nuostatas, kuriose nustatyta maksimalus iš valstybės biudžeto mokamų priedų ir priemonių dydis, analogiška nuostata turėtų būti papildyta ir Priedo 16p., todėl atitinkamu siūlymu Seimui reikėtų papildyti nutarimo projekto 14 p.
7. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės nutarimų projektuose, kuriais teikiamos išvados dėl Seime svarstomų įstatymų, **turėtų būti pasisakoma dėl esminių aspektų, dėl kurių ir buvo kreiptasi į Vyriausybę**, nutarimo projektų punktus, kuriuose pasisakoma dėl netikslių sąvokų vartojimo, sąvokų suderinamumo siūlome sujungti į vieną punktą ir suformuluoti vieną bendrą pastabą (pvz. 1p., 2 p., iš dalies – 3p., 4 p. 7p., 8 p., 9p., 10 p., 15 p., 16p.).
8. Vyriausybės pastabos ir pasiūlymai Įstatymo projektui Nr. XIIP-4740 turėtų būti dėstomi iš eilės pagal jų svarbą, pradedant nuo svarbiausių, o susiję su sąvokų, formuluočių tikslinimu (pvz. 2p.) turėtų būti nurodomi gale.
9. Nutarimo projektą siūlome papildyti atsižvelgiant į tai, kad:
  - 9.1. Pagal savo svarbą darbo apmokėjimą reglamentuojančios teisės normos turėtų būti dėstomos pačiame įstatyme, tuo tarpu vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 13 str. 5 d. prieduose gali būti lentelės, grafikai, planai, žemėlapiai, schemas (žodis „kita“ turėtų būti vertinamas įstatymo kontekste).
  - 9.2. Siekiant sistemingai reglamentuoti visų valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas ir atsižvelgiant į Apmokėjimo įstatymo 5 str. nuostatas, Priedas turėtų būti papildytas objektyviais kriterijais, kuriais remiantis nustatomi konkretūs instituto darbuotojų tarnybinių atlyginimų koeficientai, taip pat kriterijais, kuriais remiantis šie koeficientai bei priedai, priemokos gali būti didinami 3 kartus. Siūlytume Švietimo ir mokslo ministerijai, kaip institucijai, formuojančiai valstybės politiką aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros srityje, šiuos kriterijus suformuluoti bei jais papildyti nutarimo projektą.
  - 9.3. Vidutinis darbuotojų skaičius turėtų būti nustatomas vienodai visiems darbuotojams, priedo 9p. siūlome nedetalizuoti vidutinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo tvarkos, o pateikti nuorodą į Darbo kodeksą.

2-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XII-2534 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4740

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. spalio 26 d. sprendimo Nr. SV-S-1710 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4740 (toliau – Įstatymo projektas) ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui patikslinti Įstatymo projektą pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo (toliau – Apmokėjimo įstatymas) 6 straipsnio nuostatas dėl pareiginės algos bazinio dydžio nustatymo, siūloma Įstatymo projekto 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo priedo (toliau – Priedas) 2 punktą papildyti nuostata, kad pareiginės algos bazinį dydį tvirtina Lietuvos Respublikos Seimas. Kadangi Priedo 15 punkto nuostatos, kad bazinio valandinio atlygio dydį nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė, iškreiptų Apmokėjimo įstatyme siūlomą bazinio dydžio nustatymo mechanizmą, reikėtų su Priedo 2 punktu suderinti Priedo 15 punktą ir patikslinti jo nuostatą dėl subjekto, nustatančio bazinį valandinį atlygį.

2. Priedo 3 punkte tikslinga nustatyti, kad konkretus pareiginės algos koeficientas nustatomas konkrečiai pareigybei, o priedai ir priemokos – konkrečiam darbuotojui.

3. Kadangi į mokslininkų stažuotojų pareigybes skiriami asmenys, ne daugiau kaip prieš 5 metus įgiję mokslo daktaro laipsnį, o tokie asmenys paprastai eina mokslo darbuotojo pareigas, siūloma Priedo 4 punkte mokslininkams stažuotojams nustatyti pareiginės algos koeficientus, tapačius mokslo darbuotojo, tyrėjo pareiginės algos koeficientams.

4. Priedo 14 punkte nustatyta, kad pareiginės algos priedai ir priemokos skiriami nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos, todėl reikėtų atsisakyti šio punkto nuostatų, kad priedai ir priemokos gali būti mažinami ir panaikinami valstybinių mokslinių tyrimų institutų (toliau – institutai) darbuotojams, jeigu pablogėja jų darbo rezultatai arba neatliekami darbai, už kuriuos priedai arba priemokos jiems skirti.

5. Siekiant suvienodinti darbo apmokėjimo sąlygas darbuotojams, tikslintinas Priedo 15 punktas, suteikiant galimybę ne tik mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams, bet ir institutų direktoriams, jų pavaduotojams, moksliniams sekretoriams gauti valandinį atlygį už pedagoginį darbą (jeigu susitariama dėl valandinio darbo).

6. Siekiant sistemingai reglamentuoti visų valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas, Priedą reikėtų papildyti nuostatomis dėl darbo apmokėjimo sistemos nustatymo kolektyvinėje sutartyje ir (ar) institutų vidaus ar darbo tvarkos taisyklėse ir atskirai nustatyti, kad institutų direktorių darbo apmokėjimą nustato savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, taip pat kriterijus (pavyzdžiui, atliekamų užduočių, tyrimų ar mokslo darbų sudėtingumas, atsakomybės lygis, vykdomų projektų ar užsakymų specifika, pobūdis, rezultatų svarba šalies, visuomenės gerovei ar ūkio plėtrai, specifinių žinių ar įgūdžių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas ir panašiai), kuriais remiantis būtų nustatomi konkretūs instituto darbuotojų pareiginės algos koeficientai, jiems skiriami priedai, priemokos.

7. Atsižvelgiant į Priedo 18.3–18.5 papunkčiuose ir 20 punkte nustatytus vienkartinių piniginių išmokų skyrimo ir materialinių pašalpų mokėjimo atvejus (socialines garantijas), siūloma Įstatymo projektą papildyti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 71 straipsnio pakeitimu, nustatančiu darbuotojų teisę į socialines garantijas. Atitinkamai tikslintinas ir Priedo pavadinimas.

8. Siūloma Įstatymo projektą papildyti baigiamosiomis nuostatomis, užtikrinančiomis teisėtų lūkesčių apsaugą ir tai, kad nė vienam darbuotojui, atliekančiam tas pačias funkcijas, einančiam tas pačias pareigas, dėl Įstatymo projekto nuostatų taikymo nebus mokamas mažesnis darbo užmokestis. Kadangi Apmokėjimo įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka patvirtintas pareiginės algos bazinis dydis taikomas apskaičiuojant pareiginę algą 2018 ir vėlesniais metais (Apmokėjimo įstatymo 17 straipsnio 5 dalis), Įstatymo projektą reikėtų papildyti baigiamosiomis nuostatomis, kad 2017 metais apskaičiuojant pareiginę algą naudojamas Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatyme nustatytas pareiginės algos bazinis dydis.

9. Siekiant užtikrinti Įstatymo projekto atitiktį Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme (toliau – Teisėkūros pagrindų įstatymas) nustatytiems teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principams, Įstatymo projektą siūloma tobulinti pagal šias pastabas:

9.1. Atsižvelgiant į tai, kad 2016 m. gruodžio 20 d. priimtas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 2 straipsnio pakeitimo įstatymas, Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalis nebeaktuali.

9.2. Siekiant užtikrinti teisinį aiškumą ir įstatymų tarpusavio dermę, reikėtų patikslinti Įstatymo projekto 1 straipsnį (Įstatymo 12 straipsnio 6 dalis) – nurodyti institutų administracijos darbuotojų pareigybes, kurioms taikomos Priede nustatytos darbo apmokėjimo sąlygos. Atitinkamai tikslintinas ir Priedo pavadinimas.

9.3. Įstatymo 33 straipsnyje numatyta instituto direktoriaus pareigybė, todėl reikėtų patikslinti Priede vartojamas instituto vadovo ir instituto vadovo pavaduotojo sąvokas. Siekiant užtikrinti teisinį aiškumą ir dermę su darbo užmokestį reglamentuojančiais teisės aktais, vietoj žodžių „tarnybinis atlyginimas“ turėtų būti įrašyti žodžiai „pareiginė alga (mėnesinė)“, o vietoj žodžių „vienkartinės piniginės išmokos“ – žodis „premijos“. Priedo 11 punkto nuostata „pagal atskirą susitarimą“ keistina į „šalių susitarimu“, sąvoka „atlyginimas“ – į sąvoką „darbo užmokestis“. Priedo 16 punkte žodis „personalinis“ keistinas į žodį „individualus“. Siekiant užtikrinti teisinį aiškumą, siūloma suderinti Priedo 9 punkto pirmojo sakinio formuluotę su Priedo 1 punkto nuostata dėl darbo užmokesčio sudėtinių dalių; Priedo 6 ir 7 punktų nuostatas sujungti ir išdėstyti vienu punktu kaip Priedo 12 punkte, taip pat sujungti Priedo 8 ir 13 punktų nuostatas ir atitinkamai patikslinti Priedo punktų numeraciją.

9.4. Siekiant užtikrinti teisinį aiškumą, siūloma patikslinti Priedo 5 punkto formuluotę ir nustatyti, kad instituto direktoriaus pavaduotojų pareiginės algos koeficientai nustatomi 10–20 procentų mažesni už jų instituto direktoriui nustatytą pareiginės algos koeficientą.

9.5. Įsigaliosiančiame 2017 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos darbo kodekse drausminės nuobaudos nebeįskaitomos, todėl siūloma atsisakyti Priedo 19 punkto nuostatos dėl vienkartinės piniginės išmokos neskyrimo darbuotojui, turinčiam galiojančią drausminę nuobaudą.

9.6. Atsižvelgiant į Teisėkūros pagrindų įstatymo 13 straipsnio 5 dalies nuostatas, darytina išvada, kad Priede pateikiamas norminio pobūdžio reguliavimas turėtų būti perkeltas į Įstatymo straipsnius.

9.7. Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujos redakcijos Įstatymui, Įstatymo projektu keistinas ne Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo įstatymas Nr. XII-2534, o šiuo metu galiojantis Įstatymas.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Švietimo ir mokslo ministrė

Jurgita Petrauskienė